

Čís. 7649.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

V řízení o svolení k výpovědi jest nepřipustným dovolací rekurs proti usnesení rekursního soudu i v otázce útrat.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1927, R I 1072/27.)

V řízení o svolení k výpovědi zamítl rekursní soud návrh vypovídané strany na náhradu nákladů. Dovolací rekurs do tohoto usnesení byl rekursním soudem odmítnut. Důvody: Stížnost podána byla v řízení upraveném zákonem o ochraně nájemníků ze dne 25. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., a proto lze přípustnost stížnosti posuzovati jen podle tohoto zákona. V § 4 (5) zákona jest stanoveno, že proti usnesení o návrhu na svolení k výpovědi lze podati stížnost ke sborovému soudu první stolice a že jiný opravný prostředek jest vyloučen. Není tudíž přípustna dovolací stížnost k nejvyššímu soudu a bylo ji jako nepřipustnou odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu do odmítacího usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Zákon o ochraně nájemníků čís. 48/1925 byl by nedůsledným, kdyby v § 4 (5) vylučoval jen, jak stížnost míní, opravný prostředek ve věci hlavní, totiž co do výroku o přípustnosti výpovědi, ale dovoľoval jej co do výroku o podružné otázce útratové. Správnost názoru o nepřipustnosti opravného prostředku proti výroku o útratách plyne nadto jasně z § 5. zákona. Řízení o přípustnosti výpovědi podle zákona čís. 48/1925 je podle § 4 (2) řízením mimosporným. Platí tudíž pro ně předpis § 14 druhý odstavec nesp. říz. o nepřipustnosti stížnosti proti rozhodnutí druhé stolice o útratách, pokud tu není výjimek v § 5 zák. čís. 48/1925 vypočtených. Z těch neupravuje žádná otázku opravných prostředků co do útratového výroku. Zůstává tudíž v příčině té při všeobecném předpisu § 14. druhý odstavec nesp. říz. Táž zásada dochází podle § 5. (2) zák. čís. 48/25 platnosti též pro útraty řízení opravného, o nichž platí předpisy sporného řízení, neboť i v tom je podle § 528 čřs. stížnost proti rozhodnutí soudu druhé stolice v otázce útrat nepřipustná. Rekursní soud odmítl proto stěžovatelovu stížnost právem.

Čís. 7650.

Byla-li pohledávka mezi manželi postoupena na místo placení, šlo zároveň o uznání dluhu mezi manželi, vyžadujícího formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1927, Rv I 320/27.)

Žalobě Růženy H-ové proti manželům K-ovým o zaplacení pohledávky, již žalobkyni postoupil její manžel, procesní soud prvního stádia vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Zjištěno, že žalobkyně dala svému manželu prostředky k provozu jeho řeznické živnosti ze svých peněz za války nastřádaných a že jí manžel proto odstoupil zažalovanou pohledávku. Jde o úplatný postup, jehož právním důvodem jest dání na místo placení podle § 1414 obč. zák. Zároveň jest v takovémto postupu obsaženo i uznání dluhu mezi manželi, který právě tímto postupem měl býti uhrazen. Ježto pak podle § 1. písm. b) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. jest k uznání dluhu mezi manželi třeba formy notářského spisu, a ježto v tomto případě formy této šetřeno nebylo, jest smlouva o postupu neplatná a věc má se tak, že žalobkyně žaluje cizí dluh a že proto není k žalobě oprávněna. Přisvědčiti jest dovolatelce, že se § 1. cit. zák. nezmiňuje výslovně o postupu pohledávky mezi manželi. Ale jak již v rozhodnutí číslo 6592 sb. n. s. dovozeno, jest otázku, zda i postup pohledávky mezi manželi podléhá formě notářského spisu, posuzovati podle základního právního jednání, které poskytlo právní důvod k tomuto postupu. Jak řečeno, jest v tomto případě tímto základním právním jednáním dání na místo placení podle § 1414 obč. z. a nikoliv bezplatné věnování pohledávky, ve kterémžto případě by ovšem o uznání dluhu nemohlo býti řeči. Dovatelka poukazuje dále k tomu, že účelem postupu bylo jen, by mohla z této pohledávky hraditi náklady domácnosti. Odvolací soud sice ve shodě s prvním soudem připouští tento účel, ale zároveň zjištění prvního soudu doplnil zjištěním, z něhož plyne, že šlo o dání na místě placení. Nelze proto mluvit, jak dovolatelka míní, o bezplatném postupu, t. j. že manžel žalobkynin neučinil nic více, než že poskytl, plně povinnosti § 91 obč. zák. mu uložené, prostředky k úhradě nákladů domácnosti. Posléze dovolatelka poukazuje k tomu, že právní jednání, jímž poskytla manželé ku provozu řeznické živnosti zápůjčky, potřebovalo rovněž formy notářského aktu, a že, když toto právní jednání pro nedostatek předepsané formy není platným, nelze prý na něm založiti právní důvod postupu. Ale tu stačí poukázati na předpis § 1432 obč. zák., podle něhož lze s právními účinky platiti i dluh, který je neplatný jen pro nedostatek formálnosti.

Čís. 7651.

Zásada projednací nedovoluje soudu, by hleděl ke skutečnostem, svědkem sice tvrzeným, jichž však strana ani před tím nepřednesla, ani si po té neosvojila a jež by žalobní nárok postavily na jiný základ než žalobcem uplatněný.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1927, Rv I 654/27.)